atkastas akmenų grindinio fragmentas. Grindinys tvarkingai sudėtas iš 30x25x20, 25x20x 15 cm dydžio akmenų. Sluoksnyje virš grindinio aptikta geležinių dirbinių (bato pasagėlė, replės, kaltinė vinis), stiklinių indų šukių, XVII–XIX a. buitinės keramikos fragmentų. Po grindiniu fiksuota tamsiai pilka žemė su smulkiomis griuvenomis, kurioje surasta XVI a. pabaiga – XVII a. II puse datuojamų buitinės keramikos šukių. Sluoksnis kastas iki 2,1 m gylio nuo dabartinio paviršiaus.

1,4–1,5 m gylyje nuo dabartinio paviršiaus šurfo 2 P ir R sienelėse fiksuotas plytų–akmenų mūro, rišto moliu, fragmentas, orientuotas V–R kryptimi. Mūryta iš lauko riedulių ir plytų nuolaužų, dalis kurių su braukomis, rišta rupiu kalkių skiediniu. Pagal surastus radinius mūras datuojamas XVII a. II puse. Manome, kad tai ankstesnio nei dabartinis Pylimo g. 30, greičiausiai ūkinės paskirties pastato fragmentas. Iškasus iki 2,1 m gylio nuo dabartinio paviršiaus, dėl šurfo sienelių slinkimo grėsmės giliau nekasta, nejudintas įžeminis sluoksnis šurfo 2 vietoje nepasiektas. Pagal geologinių tyrimų duomenis kultūrinio sluoksnio storis šurfo 2 vietoje siekia iki 3,3 m gylio.

Šurfas 3 iškastas pastato Pylimo g. 30 rūsyje, R pusės centrinėje dalyje. Čia kultūrinis sluoksnis suardytas statant dabartinį Pylimo g. 30 namą. Iš karto po grindimis surastas juodos žemės sluoksnis su smulkiais degėsiais (30–40 cm storio), kuris greičiausiai yra buvusio apatinio sluoksnio horizonto liekanos. Jo datuoti nepavyko, nes neaptikta archeologinių radinių.

Pylimo St. 30

In 2012, a field evaluation (three test pits, a total of 11 m^2) was conducted at Pylimo St. 30 in Vilnius (Fig. 1). It was determined that the cultural layer on the E side of the building at Pylimo St. 30 was over 2.1 m thick. The upper cultural layer horizons had been destroyed to a depth of up to 0.5–1.3 m during 20th-century earthwork. A cultural layer horizon from the second half of the 17th century was recorded at a depth of 1.3 m. No undisturbed layer was reached during the evaluation. According to the geological investigation data, the cultural layer in the vicinity of the building at Pylimo St. 30 is at a depth of up to 3.3 m from the current ground surface.

Tauras Poška

Pylimo gatvė 38B–1

2012 m. atlikti detalieji tyrimai Vilniaus senojo miesto su priemiesčiais teritorijoje (UK 25504), Vilniuje, Pylimo g. 38B–1. Jie vykdyti pastato viduje, kur įrenginėta rūsio patalpa ir tvirtinti pastato pamatai. Tyrimai vykdyti kartu su pamatų tvirtinimo darbais. Iš viso tirtas 50,5 m^2 plotas.

Pylimo g. 38B–11 pastatas yra Vilniaus senamiesčio 57 kvartale. XVI a. išilgai kvartalo buvo pastatyta Vilniaus miesto gynybinė siena, ties kvartalu buvusi su bokštu. 1737 m. Vilniaus miesto plane kvartalas beveik atitinka dabartines ribas, juosiamas tų pačių gatvių, tik pastatai plane nepažymėti. 1808 m. plane gynybinės sienos išorinėje dalyje jau pažymėti atskirų pastatų kontūrai, bet dar nesusiformavęs ištisinis užstatymas palei dabartinę Pylimo gatvę. 1845 m. plane jau matomas visiškai suformuoto kvartalo vaizdas, taip pat pažymėtas tyrinėtas pastatas. Pagal istorinius tyrimus žinoma, kad XVII–XVIII a. sklype palei gatvę statyti mūriniai pastatai, kiemuose ūkiniai – mediniai. 1848 m. šioje vietoje minimas dalinai mūrinis

dviejų aukštų pastatas su skliautuotu rūsiu. Stambiausia rekonstrukcija, po kurios susiformavo dabartinis užstatymo planas, vykdyta 1890–1892 m. (*VAA*, f. 1019, ap. 11, b. 4750–4751).

2010 m. T. Poška atliko žvalgomuosius tyrimus pastato Pylimo g. 38B–1 viduje. Jų metu nustatyta, kad kultūrinio sluoksnio storis siekia daugiau nei 2 m. Nejudintas sluoksnis nepasiektas. Viršutiniai sluoksniai iki 1,1–1,3 m gylio suardyti XIX a. pabaigoje – XX a. pastato rekonstrukcijų metu. 1–1,3 m gylyje fiksuotas nejudintas kultūrinio sluoksnio horizontas datuotas XVIII a. Pastato P ir R sienos sumūrytos ant nestabilaus lauko riedulių, tarpusavyje rištų kalkių skiediniu, pamato, R siena priglausta prie buvusios Vilniaus miesto gynybinės senos. Š siena stovi ant plytų mūro arkinio pamato, datuoto XVIII a. pabaiga. Pastato pamatai įkasti į XVII a. datuojamo kultūrinio sluoksnio horizontą (*LIIR*, f. 1, b. 5464).

Detaliųjų tyrimų metu nustatyta, kad kultūrinio sluoksnio storis Pylimo g. 38B–1 pastato viduje siekė iki 3,4 m. Patalpos V dalyje kultūrinio sluoksnio horizontai suardyti iki pat įžemio, XIX a. pabaigoje – XX a. I pusėje vykdant pastato rekonstrukciją, kai buvo įrenginėjamas įėjimas į rūsį, esantį už tirtos patalpos V sienos. Likusioje patalpos dalyje išskirti 3 kultūrinio sluoksnio horizontai. Viršutinis sluoksnis iki 1,1–1,2 m gylio datuojamas XX a. Giliau fiksuotas 70–80 cm storio horizontas datuojamas XVIII a. Apatinis kultūrinio sluoksnio horizontas, kuris pasiektas 1,8–1,9 m gylyje nuo buvusio paviršiaus, datuotas XVII a. II puse. Jo storis 30–50 cm, ūkinės duobės vietoje – 1,5 m.

Detaliųjų tyrimų metu aptikta mūrų fragmentų. Tai dviejų buvusių tarpinių sienų pamatų fragmentai, datuoti ne vėliau kaip XIX a. viduriu. Plytų mūro su akmenų, rištų kalkių skiediniu pagrindu, fragmentas ŠR patalpos kampe datuotas XVII–XIX a. riba. Pastato Š siena pastatyta ant arkinių pamatų, kurie pagal mūro pobūdį ir stratigrafiją datuojami XVIII a. viduriu – II puse. Tai leidžia teigti, kad 1845 m. Vilniaus miesto plane tyrinėtoje vietoje pažymėtas pastatas statytas ant XVIII a. čia buvusio pastato pamatų, kuris 1808 m. plane nepažymėtas.

Detaliųjų tyrimų metu surasta XV–XIX a. archeologinių radinių, daugiausia buitinės keramikos ir plokštinių koklių fragmentų. Didžioji keramikos dalis datuota XVI–XVII a., kelios šukės – XV a. pabaiga. Kokliai XVI–XVII a. Dauguma jų puošti augaliniais, augaliniais-tęstiniais, geometriniais ornamentais (4 įgaubti kvadratai), keli kokliai su herbiniu ornamentu (Lenkijos erelis). Individualių radinių surasta palyginti nedaug. Iš jų paminėtini rakto galvutė, kaltinis grąžtas, vienas Jono Kazimiero (1648–1668) šilingas. Taip pat aptikta XVII–XVIII a. stiklinių indų ir XVI–XVII a. čerpių fragmentų.

Pylimo St. 38B–1

In 2012, 50.5 m^2 was excavated inside the building at Pylimo St. 38B–1 in Vilnius and a 15th–20th-century cultural layer up to 3.4 m thick, fragments of two former transmission wall foundations, and a storage pit were discovered. The majority of the finds consist of fragments of pottery and panel stove tiles (*Blattkacheln*).

Emilijus Songaila

Skapo gatvė 6

2012 m. lapkričio mėnesį atlikti archeologiniai tyrimai Vilniuje, S. Skapo g. 6 numeriu pažymėto namo patalpose. Šiose patalpose namo P dalyje buvo planuojama įrengti rūsį ir